

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/246/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114232178
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114232178.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO 36234176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporcovi: H.O, o zaplatenie 257,36 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

1. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 148,50 eur s 5,15% úrokom z omeškania zo sumy 148,50 eur od 09.12.2014 do zaplatenia, trovy konania 16,50 eur a k rukám zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 41 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
2. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia žalovanej čiastky titulom zostatku úveru.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 115a ods. 2 O. s. p. /jedná sa o drobný spor/, pričom vychádzal z predložených písomných dôkazov. Rozsudok bol verejne vyhlásený / bez nariadenia pojednávania/ v zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX9 zo dňa 30. 1. 2014 na štandardnom, formulárovom tlačive navrhovateľa vyplýva, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 189 eur /cena tovaru 199 eur, zaplatená suma 10 eur/, ktorý odporca splatí formou 12 mesačných splátok vo výške 20,25 eur, splatnými vždy k 12. dňu v mesiaci, pri ročnej úrokovej sadzbe 38,11%, celkové náklady spotrebiteľa neurčené, RPMN 46,40%, priemerná RPMN 50,91%. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola určená sumou 226,80 eur. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý dňom 12. 1. 2015. Obsahom zmluvy boli v spodnej časti /drobným písmom/ údaje o revolvingovom úvere v rozsahu a za podmienok uvedených pod textom úverových podmienok a v ÚP..

Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je poskytovaný dlžníkovi k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca. Z charakteru revolvingového úveru vyplýva, že vopred nemožno určiť, kedy a koľko bude prostriedkov čerpaných, a teda ani výšku úveru. Dohodnutá je len výška úverového rámca.

Z predloženého rozpisu a vyjadrenia odporcu vyplýva, že navrhovateľ poskytol odporcovi plnenie 189 eur, odporca uhradil sumu 40,50 eur. Rozdiel potom predstavuje čiastku 148,50 eur.

Keďže bol odporca v omeškaní s platením jednotlivých splátok, navrhovateľ listom zo dňa 13. 8. 2014 zosplatnil dlh vo výške 257,36 eur, ktorý pozostáva z úverovej istiny 73,45 eur, dlžných úrokov 21,14 eur, zosplatnená istina 86,02 eur, poistenie Bill protection 6,75 eur, upomienka 5 eur, upomienka 36 eur, zmluvná pokuta 17 eur, upomienka II - 12 eur. Splatnosť nastala 15 dní po zaslaní oznámenia, k zosplatneniu teda došlo 28. 8. 2014. V konaní si navrhovateľ uplatnil čiastku pozostávajúcu z položiek uvedených v zosplatnení dlhu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obch. zák. za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 9 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh bol podaný dôvodne len z časti, ktorá bola priznaná.

Právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z.), keďže navrhovateľ pri uzatváraní predmetnej zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 2 písm. a), b) ZoSÚ). Tento vzťah je teda nevyhnutné posudzovať podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) OBZ), a to vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 129/2010 Z.z., ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 ZoSÚ, a preto musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Prístupujúcu ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky 30,81 eura bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Uvedené obsahové nedostatky zmluvy majú za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporcovi je potrebné v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ tak nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, ani iných poplatkov, t.j. poplatkov za poistenie.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z z takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak žaloba percentuálnu mieru nákladov nemohol určiť, potom v zmysle § 3 ods. 6 cit. zák. bol povinný spotrebiteľa informovať nielen o výške úverového limitu, ale aj o nákladoch spotrebiteľa a o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca nepreukázal, že žalovaného ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného nároku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák. a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom na uvedené dôvody pre zamietnutie zvyšku nároku súd nevyslovil neplatnosť a neprijateľnosť zmluvných podmienok.

Podľa § 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu, alebo z okolností za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 2 písm. a, b zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „z.č. 258/2001 Z.z.“) a účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 z. č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ods. 5 pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Z vykonaného dokazovania, a to z predloženej úverovej zmluvy, mal súd preukázané, že neobsahovala údaj o výške počtu, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Úverové podmienky ako

všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať len skutočnosti technického, spresňujúceho, resp. vysvetľujúceho charakteru, nemôžu však obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorou je aj riadne dojednanie výšky úroku za poskytnutý úver alebo výšky jednotlivých poplatkov, nebolo zrejmé použitie splátok na jednotlivé navrhovateľom uvádzané položky, odporca nebol informovaný o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, výške úverového limitu. Ročná úroková sadzba je neprimerane nadhodnotená a úžernícka. Rovnako nedôvodné sú poplatky za upomienky, ktoré sú neprimerane vysoké, neboli účastníkmi dohodnuté, nie sú preukázané a nemajú žiadne zákonné opodstatnenie, jedná sa o neprijateľnú podmienku. Rovnako zmluvná pokuta nemá žiadny právny základ a tu súd poukazuje na Rozsudok OS Topoľčany 5C 220/2014, OS Skalica 7C 241/2014.. Nakoľko neboli účastníkmi platne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy je potrebné hľadiť na poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov.

S poukazom na uvedené súd považoval úverovú zmluvu pre absenciu základných náležitostí za absolútne neplatnú v časti, ktorá zostala predmetom konania. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo možné považovať nárok za dôvodný len v priznanej časti ako rozdiel poskytnutej sumy a uhradenej čiastky. S poukazom na uvedené navrhovateľ nemá nárok na úroky, poplatky a náklady, ktoré žiadnym spôsobom nešpecifikoval a nepreukázal.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1. 1. 2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení, úroky z omeškania z vyššie uvedenej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Úroky z omeškania súd priznal v zmysle návrhu odo dňa omeškania odporcu do zaplatenia pohľadávky vo výške určenej nar. vl. č. 87/95 Z. z.

Navrhovateľovi súd priznal zákonné úroky z omeškania v zmysle návrhu, keď od určeného dňa bol odporca v omeškaní.

K samotným ďalším úrokom, ktoré si navrhovateľ uplatňuje v tomto konaní, je potrebné poukázať na Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co 190/2014, v zmysle ktorého zosplatnenie (de fault) ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Dohoda o platení úrokov aj po zosplatnení úveru je odklonom od dispozitívnej normy zákona v neprospech spotrebiteľa (porov. rozsudok SD AZIZ), úroky je možné žiadať len do zosplatnenia pohľadávky. V danom prípade súd však dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval nárok navrhovateľa v časti presahujúcej priznanú čiastku za nedôvodný, a preto bolo potrebné ho zamietnuť.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 142 ods. 2 O. s. p. keď navrhovateľ bol v prevažnej miere úspešný v podiele 57,70 %. Odporcovi trovy konania nevznikli /neuplatnil si ich/. Navrhovateľovi súd priznal náhradu trov konania za súdny poplatok, ktorý bol bez ohľadu na úspech navrhovateľa v minimálnej zákonnej výške a uplatňované trovy právneho zastúpenia priznal súd navrhovateľovi v podiele úspechu 57,70%.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Podľa § 209 O. s. p. súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205, aby chýbajúce náležitosti doplnil podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. (odmietnutie odvolania). Ak aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolaciemu súdu. V takom prípade bude rovnako odvolanie odmietnuté.